

# Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 37.

Vydána dne 30. června 1930.

Obsah: (86.—91.) 86. Nařízení o sčítání lidu v roce 1930. — 87. Nařízení o lékárnické sazbě ne-officinelních léčiv na účet stran úlev požívajících. — 88. Nařízení o učňovském a pomocnickém zaměstnání chovanců »Komenského ústavu v Košicích« a o vydávání příslušných vysvědčení. — 89. Nařízení o úpravě licenčního poplatku ze zboží č. 644 celního sazebníku. — 90. Nařízení o úpravě cla na zboží saz. čís. 643 a 644 celního sazebníku. — 91. Nařízení, kterým se mění některá ustanovení služební pragmatiky učitelstva národních škol.

## 86.

### Vládní nařízení ze dne 26. června 1930 o sčítání lidu v roce 1930.

Vláda republiky československé nařizuje podle zákona ze dne 17. března 1927, č. 47 Sb. z. a n., o sčítání lidu:

#### I. Všeobecná ustanovení.

##### § 1.

Druhé sčítání lidu koná se dne 1. prosince 1930; rozhodujícím okamžikem jest půlnoc z 1. na 2. prosinec.

##### § 2.

(1) Při tomto sčítání lidu zjišťují se: pohlaví, datum narození, rodinné poměry, rodiště, doba přistěhování a dřívější bydliště, státní a domovská příslušnost, národnost, náboženské vyznání, znalost čtení a psaní, povolání, trvalá nebo dočasná přítomnost v obci, bydliště dočasně přítomných, tělesné vady (je-li sčítaná osoba slepá na obě oči, hluchá, němá, hluchoněmá, či nemá-li některou končetinu).

(2) Podrobnosti obsahují úřední tiskopisy vydané pro sčítání.

##### § 3.

Současně se sčítáním lidu se vykoná soupis bytů v obcích, jež buď samy o sobě nebo spolu se sousedními obcemi, s nimiž tvoří souvislý celek, čítají více než 10.000 obyvatelů. Obce, v nichž se tento soupis koná, určí ministerstvo vnitra a vyhlásí zemský úřad v Zemském věstníku.

##### § 4.

(1) Sčítání osob civilních i vojenských a soupis bytů řídí a provádějí politické úřady.

(2) Obce jsou však povinny bezplatně spolupůsobiti při provádění sčítání a soupisu podle pokynů těchto úřadů a poskytnouti bezplatně své orgány i potřebné místnosti.

##### § 5.

(1) Vlastní práce sčítací konají sčítací komisaři a sčítací revisoři — zvaní dále jen komisaři a revisoři — pod dozorem okresního úřadu, který je jmenuje. Každý je povinen převzít ve svém bydlišti funkci komisaře nebo revisora, nejsou-li tu důvody, pro které nemusí přijmouti volbu do zastupitelstva obecního (§ 8 zákona ze dne 14. července 1922, č. 253 Sb. z. a n., kterým se mění řád volení v obcích).

(2) Funkce komisaře a revisora jest úřadem veřejným.

(3) Komisaři a revisoři požívají ochrany jako veřejní funkcionáři podle příslušných předpisů trestních.

##### § 6.

(1) Sčítání lidu se koná jednak sčítacími archy jednak archy popisnými. Ve kterých obcích se sčítá sčítacími archy a ve kterých popisnými, určí zemský úřad a vyhlásí vhodným způsobem okresní úřad.

(2) Soupis bytů se koná bytovými listy.

(3) Tam, kde se sčítání koná sčítacími archy, jest určen pro každý byt zvláštní sčítací arch a, koná-li se tam soupis bytů, také bytový list. Vyplnění je jest povinen a výhradně oprávněn majitel bytu nebo dospělý



člen jeho rodiny; nemůže-li nebo nedovede-li to, vyčká příchodu komisaře, který listiny vyplní. Kdo vyplňuje sčítací arch nebo bytový list, je povinen svým podpisem potvrditi správnost učiněných zápisů.

(4) V obcích, kde se sčítá archy popisnými, připadá na každý dům zvláštní popisný arch a, koná-li se tam soupis bytů, na každý byt zvláštní bytový list, jež oba smí vyplniti pouze komisař.

(5) Také pro každý prázdný byt založí se příslušný arch a bytový list, jež vyplní komisař.

### § 7.

(1) Sčítací (popisné) archy mají dva oddíly.

(2) Do oddílu A se zapisují:

1. Všechny osoby, které v bytě (domě) přenocovaly z 1. na 2. prosinec 1930;

2. osoby, které v tomto bytě (domě) bydlí, tuto noc ztrávily mimo dům (na př. ve službě železniční, poštovní, lékařské, na noční práci nebo za zábavou a pod.), avšak nikde jinde nepřenocovaly;

3. osoby, které ztrávily tuto noc na cestě a v tomto bytě (domě) našly potom prvé přístřeší.

(3) Do oddílu B se zapisují:

osoby, které v tomto bytě (domě) bydlí, avšak v době sčítání byly dočasně vzdáleny z obce svého bydliště.

### § 8.

Pro podniky a ústavy určené ke společnému pobytu více lidí platí tato ustanovení:

1. V hotelích, hostincích a noclehárnách opatří si jejich majitel, nájemce nebo správce od každého, kdo tam přenocuje z 1. na 2. prosinec 1930 (kromě těch osob, jež jsou uvedeny v bodě 3.), na zvláštních sčítacích lístcích odpovědi na všechny otázky ve sčítacím (popisném) archu obsažené, vyplní podle těchto lístků sčítací arch v obcích, v nichž se sčítání lidu koná sčítacími archy, a odevzdá jej i se sčítacími lístky komisaři; v obcích, kde se sčítá popisnými archy, předloží sčítací lístky komisaři, který sám podle nich popisný arch vyplní.

2. V ústavech zdravotních, výchovavacích, humanitních, jako jsou nemocnice, sanatoria, nalezince, internáty, v klášterích, pak ve věznicích, polepšovnicích a v podobných ústavech bud' te'ž všichni obyvatelé (kromě těch, kdož

jsou uvedeni v bodě 3.) zapsáni do společných sčítacích archů ředitelem anebo představeným ústavu neb osobou jím ustanovenou pod jeho osobní odpovědností podle osobních výkazů a záznamů, které ústav vede o svých chovancích, členech a personálu a podle ústních údajů sčítané osoby nebo jejího zákonného zástupce, do archů popisných sčítacím komisařem.

3. Majitel, nájemce nebo správce podniku (bod č. 1.), ředitel nebo představený ústavu (bod č. 2.) se svou rodinou a jeho služební nebo správní personál, pokud bydlí v budově, avšak ve zvláštních bytech, nebudiž zapisován do týchž archů jako hosté a chovanci, nýbrž do archů vlastních podle týchž zásad jako ostatní obyvatelstvo v obci.

### § 9.

(1) O sčítání osob vojenských v činné službě v kasárnách a vojenských ústavech (vojenských nemocnicích, trestnicích atd.) platí též ustanovení jako o sčítání v jiných ústavech (§ 8, bod 2. a 3.).

(2) Vojenské osoby v činné službě, které bydlí v soukromých bytech, zapisují se tam, kde bydlí, nikoli v kasárnách, v nichž konají službu.

(3) Vojenské osoby, které v noci z 1. na 2. prosinec 1930 konají strážní službu, zapisují se v kasárnách, ústavech anebo bytech, kde bydlí.

(4) Vojenské osoby v činné službě, které ztrávily tuto půlnoc na cestě nebo pochodu, či na dovolené, přihlašují se ke sčítání obdobně, jak je stanoveno v § 7, odst. 2., bodu 3. a 1.

(5) Ustanovení předcházejících odstavců platí také o četnictvu.

## II. Ustanovení pořádková a trestní.

### § 10.

Každý jest povinen podati správně a včasné všechny údaje požadované od něho při sčítání.

### § 11.

(1) Vědomě nesprávné údaje, jakož i všeliká jiná úmyslná jednání a opomenutí, kterými se porušuje neb ohrožuje úplnost nebo správnost sčítání, trestají se podle §u 6, odst. 1., zákona o sčítání lidu, nejde-li o čin přísněji trestný, okresním úřadem peněžitou pokutou až do 10.000 Kč, vedle toho nebo místo toho vězením do tří měsíců.



(2) Jednáním takovým jest zejména, jest-liže někdo vyhne se sčítání, dá se sčítati vícekrát, působí na jiné, aby činili údaje neodpovídající pravdě, uspořádá soukromé sčítání lidu nebo se účastní jeho provádění, způsobí umělé přesuny obyvatelstva z obce do obce, nebo k takovým činům vybízí.

### § 12.

(1) Obcházeti ve věcech sčítání domy a byty, nabízet se k vyplňování sčítacích listin anebo působiti jakkoli na sčítané osoby, aby listiny vyplnily za přítomnosti cizí osoby, jest zakázáno. Rovněž jest zakázáno doručovati zároveň s úředními listinami letáky, provolání a pod., které mají vztah k úřednímu sčítání, nebo používati tiskopisů ministerstvem vnitra nevydaných.

(2) Přestupky těchto zákazů, jakož i jiných v tomto nařízení obsažených příkazů nebo zákazů vydaných k ochraně svobody a správnosti sčítání, trestají se podle §u 6, odst. 2., zákona o sčítání lidu, pokud nejsou trestny podle §u 6, odst. 1., téhož zákona, okresním úřadem peněžitou pokutou až do 5000 Kč. Nedobytná pokuta budiž proměněna v přiměřené vězení, nejvýše do tří měsíců.

### § 13.

Všichni, jejichž prostřednictvím bude prováděno sčítání lidu, jsou povinni přísnou mlčelivostí o obsahu sčítacích listin i přehledů vůči každému, také vůči úřadům vyjma politické úřady provádějící sčítání a Státní úřad statistický. Porušení této povinnosti, jakož i každé zneužití zpráv a údajů získaných pro účely statistické trestá se podle §u 8 zákona ze dne 28. ledna 1919, č. 49 Sb. z. a n., o organisaci statistické služby, pokutou do 10.000 Kč anebo vězením do dvou let.

## III. Přípravy ke sčítání lidu.

### § 14.

(1) Za účelem sčítání budou obce okresním úřadem anebo k jeho zmocnění obecním starostou rozděleny na sčítací obvody, které budou očíslovány.

(2) Pro každý sčítací obvod jmenuje okresní úřad komisaře, jemuž vydá úřední legitimaci opravňující ho ke vstupu do bytu, v němž má sčítati.

### § 15.

(1) Komisaři bud' teč jmenováni jen osoby, které poskytují záruku, že vykonají sčítací práce správně a přesně.

(2) Budou-li jmenováni komisaři učitelé neb úředníci v činné službě, jsou jejich představení povinni dáti jim dovolenou na dny, ve kterých konají sčítání.

### § 16.

Komisaři složí do rukou zástupce úřadů, který je jmenoval, slib, že budou nestranně a svědomitě plniti své povinnosti a zachovávatí úřední tajemství. O tom sepíše se úřední protokol.

### § 17.

(1) Tiskopisy potřebné pro sčítání lidu a soupis bytů vydá ministerstvo vnitra a rozešle obcím prostřednictvím politických úřadů. Tiskopisy budou označeny malým státním znakem.

(2) V obcích, v nichž se sčítání koná sčítacími archy, doručí starosta obecními orgány nejdříve osm dnů a nejpozději pět dní před sčítáním majitelům bytů sčítací archy a v místech, kde se koná též soupis bytů, také bytové listy zároveň s poučením a návodem, jak je vyplňovati; v obcích, v nichž se sčítá popisnými archy, dá doručiti starosta popisné archy (bytové listy) komisařům.

## IV. Práce komisařů.

### § 18.

(1) Komisař provede sčítání ve sčítacím obvodu, který mu byl přikázán.

(2) Není-li komisař dobře obeznámen s místními poměry, projde ještě před 2. prosincem 1930 celý svůj sčítací obvod, seznámí se s polohou každého domu a shledá-li, že v jeho seznamu domovních čísel, jež dostal od okresního úřadu, některý dům jest vynechán, vepíše jej dodatečně; rovněž opraví podle skutečného stavu všechny jiné omyly, které zjistí.

(3) Při pochůzce zjistí si zejména místa, kde se obvykle zdržují a přespávají osoby bez stálého bydliště (dřevěné boudy, kočovné vozy, lodí a pod.), a zapíše tato místa do seznamu.

(4) Dále si vyznačí ve svém seznamu také místnosti pro přechodné ubytování osob cestujících (hotely, hostince, noclehárny a j.).

### § 19.

(1) Práce sčítací započnou dne 2. prosince 1930 nejpozději v 8 hodin ráno.



(2) Komisař navštíví postupně každý dům a každý byt ve svém sčítacím obvodu; při vstupu do bytu (domácnosti) vykáže se úřední legitimací (§ 14, odst. 2.).

(3) V obcích, kde se sčítání koná sčítacími archy, převezme komisař od majitele bytu nebo dospělého člena jeho domácnosti vyplněný sčítací arch, a koná-li se v obci soupis bytů, též bytový list, prozkoumá je v jeho přítomnosti co do správnosti a úplnosti na základě osobních výkazů, které jsou po ruce, opraví zřejmé omyly nebo nesprávnosti a doplní scházějící údaje ihned na místě. Kde sčítací arch (bytový list) nebyl vyplněn (§ 6, odst. 3.), vyplní jej sám podle výpovědi majitele bytu nebo dospělého člena jeho rodiny a podle osobních výkazů.

(4) V obcích, v nichž se sčítá popisnými archy, vyplňuje tyto archy a, koná-li se v obci soupis bytů, též bytové listy komisař sám podle výpovědi majitele bytu nebo dospělého člena jeho rodiny a podle osobních výkazů.

(5) Přezkoumání všech údajů o sčítaných osobách buď prováděno pečlivě. Komisař jest oprávněn vyžádati si osobní nebo jiné výkazy k nahlédnutí.

#### § 20.

Zvláště údaje o národnosti musí býti zjištěny řádně a přesně podle pravdy a na nikoho nesmí býti vykonáván nátlak.

#### § 21.

(1) Národnost se zapisuje zpravidla podle mateřského jazyka. Jinou národnost, než pro kterou svědčí mateřský jazyk, lze zapsati jen tehdy, jestliže sčítaná osoba nemluví mateřským jazykem ani ve své rodině ani v domácnosti a úplně ovládá řeč oné národnosti. Židé mohou však vždy přiznati národnost židovskou.

(2) Zapsati smí se jen jedna národnost. Přizná-li někdo národnosti dvě nebo žádnou, zapíše se národnost podle mateřského jazyka.

(3) Osoby dospělé a osoby nenáležející k rodině majitele bytu (služebné, učnové, podnájemníci atd.) přiznají národnost samy, za nedospělé a nepřičetné učiní tak jejich zákonný zástupce. Národnost dětí do 14 let řídí se podle národnosti jejich rodičů; jsou-li rodiče různé národnosti, podle národnosti toho z nich, kdo se o ně stará; jsou-li to oba nebo není-li to žádný z nich a ve sporných případech vůbec, podle národnosti otcovy a u ne-manželských dětí podle národnosti matčiny.

#### § 22.

(1) Má-li komisař příčinu pochybovati o správnosti údaje národnosti ve sčítacím archu, vyslechne osobu, o kterou běží, podle potřeby v nepřítomnosti přednosty domácnosti a jiných osob; vyplňuje-li komisař sám sčítací arch (§ 6, odst. 3.) nebo vyplňuje-li arch popisný, má se sčítaných osob dotázati na národnost rovněž v nepřítomnosti osob třetích přímo.

(2) Zápis národnosti ve sčítacím archu smí komisař změnit jen se souhlasem sčítané osoby, u osoby nedospělé nebo nepřičetné pak jen se souhlasem jejího zákonného zástupce. Každá taková oprava musí býti na znamení souhlasu od strany potvrzena podpisem v poznámkovém sloupci.

#### § 23.

Trvá-li sčítaná osoba na zápisu národnosti, jež komisař nepovažuje za správný, neb odepře-li potvrditi svým podpisem souhlas s opravou tohoto zápisu, předloží komisař věc k rozhodnutí nadřízenému úřadu politickému, který vyslechne dotčenou osobu a rozhodne bez průtahů. Odvolání z tohoto rozhodnutí nemá odkladného účinku.

#### § 24.

(1) Ukončiv sčítání vloží komisař v obcích, kde se sčítání provádí sčítacími archy, tyto archy, a konal-li se tam soupis bytů, též bytové listy, dále též sčítací lístky pro hosty, do sběrného archu domovního a vyplní jej; v obcích, kde se sčítalo archy popisnými, vloží sčítací lístky pro hosty (bytové listy) do archu popisného.

(2) Podle sběrných archů domovních a podle archů popisných sestaví pak přehled svého sčítacího obvodu a odevzdá osobně celý sčítací operát příslušnému revisorovi.

(3) Komisař jest povinen pečovati o to, aby ke sčítacímu operátu, dokud jej neodvede revisorovi, neměl nikdo přístupu.

### V. Práce revisorů.

#### § 25.

(1) Celý sčítací operát od komisařů odevzdaný podrobí se ihned revisi.

(2) Provedou ji revisoři, které jmenuje a ve slib vezme okresní úřad podle zásad platných pro jmenování sčítacích komisařů (§§ 15 a 16). Revisoři mají povinnosti a práva komi-



sařů, jimiž se zajišťuje řádný výkon jejich funkce revisní.

### § 26.

(1) Revisor prozkoumá celý sčítací materiál, je-li úplný a je-li řádně i správně vyplněn; za tím účelem může též kdykoli vyslechnouti sčítané osoby. Případné závady formální odstraní sám nebo s pomocí komisařů.

(2) Shledá-li závažné závady, oznámí to okresnímu úřadu, který rozhodne, má-li se celá práce dotčeného komisaře provésti znovu.

### § 27.

Podle přezkoušených přehledů sčítacích obvodů sestaví revisor — v obcích pak, v nichž jest několik revisorů, ten z nich, kterého k tomu určí okresní úřad — dvojmo obecní přehled a odešle jej zároveň se vším sčítacím materiálem okresnímu úřadu. Tam, kde se sčítací obvod shoduje s obvodem obce, slouží přehled sčítacího obvodu zároveň za přehled obecní.

## VI. Závěrečné práce.

### § 28.

Podle přezkoušených obecních přehledů sestaví okresní úřad bezodkladně přehled okresní, a to v zemi České a Moravskoslezské pro každý okres soudní, v zemi Slovenské a Podkarpatoruské pro okres politický. Přehled tento zhotoví trojmo, jeden exemplář odešle spolu s jedním exemplářem obecních přehledů ihned Státnímu úřadu statistickému, druhý předloží ministerstvu vnitra, třetí exemplář přehledu okresního ponechá u sčítacího materiálu. Státní úřad statistický určí, kdy mu materiál má býti odeslán.

### § 29.

(1) Výsledky sčítání lidu zpracuje Státní úřad statistický a uveřejní je ve svých úředních publikacích.

(2) Má-li Státní úřad statistický při zpracování těchto výsledků pochybnosti o správnosti nebo úplnosti některých zjištěných skutečností, požádá příslušný zemský úřad o vyšetření a případnou nápravu.

## VII. Náklady sčítání.

### § 30.

Náklad na potřebné tiskopisy hradí ministerstvo vnitra. Taktéž platí ostatní náklady

spojené se sčítáním vyjma náklady vzešlé obcím ze spolupůsobení podle § 4.

### § 31.

(1) Zemský úřad může komisařům a revisorům, pokud nejsou vzati ze zaměstnanců obecních, přiznati přiměřenou odměnu z prostředků státních, kterou jim vyplatí okresní úřady.

(2) Obcím se zůstává, aby taktéž přiměřeně odměnily z vlastních prostředků své zaměstnance za mimořádné práce spojené se sčítáním lidu.

## VIII. Závěrečné ustanovení.

### § 32.

Nařízení toto provede ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

### Udržal v. r.

|                    |                  |
|--------------------|------------------|
| Dr. Slávik v. r.   | Dostálek v. r.   |
| Dr. Engliš v. r.   | Bradáč v. r.     |
| Dr. Dérer v. r.    | Dr. Czech v. r.  |
| Dr. Meissner v. r. | Dr. Spina v. r.  |
| Dr. Matoušek v. r. | Bechyně v. r.    |
| Mlčoch v. r.       | Dr. Franke v. r. |

Dr. Šrámek v. r.

## 87.

### Vládní nařízení

ze dne 26. června 1930

o lékárnické sazbě neoficinálních léčiv na účet stran úlev požívajících.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 7 a posledního odstavce § 31 zákona ze dne 18. prosince 1906, č. 5 ř. z. z r. 1907, kterým bylo upraveno lékárnictví, a §§ 135, 136 a 137 zák. čl. XIV/1876, kterým bylo upraveno zdravotnictví.

### § 1.

Vládní nařízení ze dne 17. března 1927, č. 28 Sb. z. a n., o lékárnické sazbě neoficinálních léčiv na účet stran úlev požívajících, se zrušuje. Od další úpravy této sazby vládním nařízením se upouští.

### § 2.

Toto nařízení nabývá účinnosti dne 1. července 1930. Jeho provedením pověřuje se mi-